

# Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.



ELŐFIZETÉSI ÁR:  
Helyben: Vidéken:  
Egy hónapra: 1 kor. Egy hónapra: 1 kor. 50 fill.  
Negyedévre: 3 " Negyedévre: 4 " 50 "

Feladvány szerkesztő:  
**HEGEDŰS LORÁNT.**  
Kiadók és laptulajdonosok:  
**HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
**DEBRECZEN,**  
Placc-utca 47. és 49. szám.

## A fizetésrendezés zátonyon.

Debreczen, nov. 30

Vasárnapi számunknak azt a híradását, hogy a városi tisztviselők fizetésrendezésének ügyét, amelynek elintézését az egész város közönsége várva-várja, a tegnapi napon a legilletékesebb tényező, maga a belügyminiszter erősítette meg. Andrássy gróf tegnap értesítette Debreczen város közönségét, hogy az új szervezeti szabályrendelet elintézésére rövid időn belül ne számítson, bár helyesli azt a törekvést, hogy a törvényhatóság bizonyos mértékben emelje tisztviselőinek fizetését. A miniszter levele így hangzik:

Másolat MAGY. KIR. BELÜGYMINISZTER.  
Szám: 125545 1908. III.

A SZAB. KIR. VÁROS KÖZÖNSÉGÉNEK  
Debreczen.

Az 1908. évi október hó 4-én 3236/eln. szám alatt kelt pórgármesteri jelentés kapcsán értesítem a város közönségét, hogy törvényhatósági szervezetről újonnan alkotott szabályrendelet tárgyalás alá vettem, melynek eredményét annak idején közölni fogom.

A fentebb idézett jelentésben foglalt azon kérelmet, hogy a szervezési

szabályrendeletnek a fizetések megállapítására vonatkozó részét oly időben hagynám jóvá, hogy a jövő hó folyamán megtartandó általános tisztújításra vonatkozó pályázati hirdetmény már az új szervezési szabályrendelet alapján legyen kibocsátható, teljesíthetőnek nem találtam, mert habár *elvileg nincs kifogásom a városi alkalmazottak illetményeinek a város vagyoni viszonyaihoz mert felemelése ellen és a törvényhatósági bizottságnak erre irányuló törekvését helyeslem*, úgy mégis tekintettel egyrészt arra, hogy több új állás szervezése, viszont pedig több állás megszüntetése is elhatározott, mely kérdések csakis az egész szabályrendel t felülvizsgálata során bírálhatók el, másrészt pedig a fizetés-emeléshez csak akkor járulhatok hozzá, ha az rendszeresen és a város közérdekeit minden tekintetben kielégítő módon eszközöltetett, már pedig mindezen kérdések a rendelkezésre álló rövid idő alatt teljes meggyugvással megoldhatók nem voltak.

Ezekre való tekintettel tehát az általános tisztújítás a jelenleg érvényben levő szervezési szabályrendelet alapján lesz megtartandó, megjegyezvén egyúttal, hogy nincs kifogásom az ellen, hogy a megszüntetendő állások betöltése

függőben tartassék, az újonnan szervezett állások pedig csakis az erre vonatkozó jóváhagyó leiratom vétele után töltsenek be.

Budapest, 1908. évi november hó 27-én.

ANDRÁSSY sk.

A fizetésrendezés ügyének megrekedéséért, mint újabban értesülünk, magát a szabályrendelet tervezetét kell okolni. *Weszprémy Zoltán* főispán — az ő közreműködésére vonatkozó adatainkat készséggel igazítjuk helyre — több ízben sürgette meg a közgyűlési határozat elintézését és a szabályzat elvi rendelkezései fölött való döntés függőben hagyásával legalább magának a fizetésrendezésnek a jóváhagyását kerte, de azt a választ kapta, hogy a tervezet alapja kizárja a gyors elintézés lehetőségét.

Mint ismeretes, az új fizetésrendezés a Komlóssy féle javaslaton épült föl, szemben Vecsey Imre főjegyző tervezetével, amely az új fizetéseket az osztályokba való sorolás és az automatikus előhaladás lehetőségének biztosítása, a rangfokozatok föllállítása alapján óhajtotta megállapítani. Az eredeti terve ettől célhoz jutottunk volna, az ezen alapon készített szabályzat már elnyerte volna a miniszteri jóvá-

## A keringő alkonya.

A tánc és a divat.

A francia táncmestereknek nagy gondot okoz mostanában a legújabb párisi divat szeszélyes rendelkezése. A mindenható divatházak tudvalevően az idén szorosra testhez szűkülő, úgynevezett „kigyóruhák” at hoztak forgalomba s azóta minden jó izlésű leány vagy asszony ezekben a pikánsan szűk toilletekben szorong a boulevardokon.

Azok a hölgyek, akikkel szépség és formák dolgában gavalléosan viselkedett a természet, szives létszékkel hódoltak meg az új divatnak, amely fölött e előnyösen és a férfinemre nézve meglepően biztos hatással dombortja ki értékes női bájait. A szemérmes erényesdzók prédikációkra már rég nem adnak a hölgyek s az elvirult dámsk tiltakozásai szal torkolják le, hogy ők is mutogatnák szívesen bájait, csak lenne még mit mutogatniuk. A férfiak azonban föltétlenül az ő részükön vannak, azok kivételével, akik vakok, vagy féltékenyek a szép feleségeikre. No meg a francia táncmesterek

nek is meggyűlt a bajuk az új divattal. Mint magánemberek, ők is teljes mértékben rokonszenveznek a kigyóruhákkal, de hivatalos munkájukban, szóval „mint olyanok” mindnyájan elvi elenségei a szoros ruháknak. A kigyóruháknek ugyanis ezernyi előnyük mellett meg van az az egyetlen nagy hibájuk, hogy nem lehet bennük keringőt járni.

A keringő költészete tudniillik a hosszú három, illetve hat lépésekben „közgül” ideális egészségre, a kigyóruhák pedig egyenesen kizárják a hat, de még három hosszú lépéseket is. Ha valamelyik hölgy mégis megkockáztatná az ügyet, úgy ebből föltétlenül a világ legnagyobb zavarai támadhatának. Az apróbb esetekben botlások meg csak hagyján, de minden egyes hosszú lépés megtételénél, fenyeget a szörnyű veszedelem, hogy a tesre kigyószzerűleg tapadó, szorosra megfeszülő szoknya nagyot nyekken s hirtelen kettészakadva esetleg a legkritikusabb pontokon olyan indiszkrécióra vetemedhetnék, hogy a bálterem összes hölgytagjai sík kongva, piruva menekülnek az örvedetesen táguló férfiszemek elől.

A kigyóruhák illetéknéppen a „lenni vagy nem lenni” eldöntésvégő problémája elé állították Franciaország hivatalos tánc-és illemmesterét.

De mit tesz Isten? A legeslegutolsó másodpercben a párisi mesterak doyenjének e féltékeny gondolata támadt: egyszerűen meg kell nyírni a mindaddig szentnek tartott water-hagyományokat, melyek nagyanyóráról unokára azt a hasznos jó tanácsot hagyták drága örökségbe, hogy a bálteremben folyó izgalmas ferjedászatok legbiztosabb hátsó fegyvere a lágy dallamokban olvadó keringő amelynek megvesztegető, elkabító zongéi közben, az egy-egy örökéva ósagig tartó hosszú baltépes alatt szeremes odaadással simuljon a lány kiszemelt áldozata vállára, olyan bájos pirulással, amely zavarba hozza s olyan izzó, forró pillantással, a meytől megsebezve, végérvényesen feladja a csatát a sokáig vergődött, agyonhajszolt him.

A táncmesteri doyen tehát nagyot gondolt es vakmerőt. Egyszerűen lenyírta a keringőből a lényegét: a diszkrét, alkalmoszerző hosszú lépéseket. Ezentúl

# Villamos ivlámpák

egy részletfizetésre, mint kölcsön kedvező feltételek mellett Földes Sándor világítási vállalatánál szerezhetők be. Telefon 210.

Ivlámpák jókarban tartása és javítása. Legjobb minőségű ivlámpaszén

hagyást. A belügyminisztériumot ugyanis az az irányelv vezeti, hogy a régi tisztviselők bizonyos anyagi előnyben részesüljenek a város érdekében kifejlesztett működésükért, szemben azokkal, akik csak most lépnek a város szolgálatába.

Ilyen körülmények között csaknem bizonyosra vehető, hogy a szervezeti szabályzat azzal az utasítással érkezik vissza, hogy új alapokra fektesse a törvényhatóság. Bármennyire szomorú is ez a helyzet, mégis vigasztalóan hat az a remény, hogy a törvényhatósági bizottság az új szabályzat elkészítésével sietni fog és a tisztviselők új javadalmazására vonatkozó rendelkezéseket visszaható erővel fogja felruházni.

## A Dunagőzhajótársaság.

### A képviselőház ülése.

A képviselőház ma folytatta a kereskedelmiügyi tárca költségvetésének a tárgyalását. A vitának különös érdekességét adott Polónyi Géza, aki sokat beszélt a Dunagőzhajózási Társaság dolgairól és ennek érdekében szállott sikra. Holnapra várják Szerényi József államtitkár felszólalását és valószínűleg holnap befejezik a tárca tárgyalását.

Részletes tudósításunk az ülésről itt következik:

Justh Gyula elnök délelőtt tíz órakor megnyitván az ülést ráternek a kereskedelmiügyi tárca folytatódó tárgyalására.

Somogyi Aladár a vasúti díjszabás rendszerével foglalkozik. Az új pályaudvarok kiépítését és a többi pályaudvar megnagyobbítását sürgősen megvalósítandó feladatok mondja, mert ezzel a gyakori vasúti szerencsétlenségeket — melyek legtöbbször hibás vállalkozás és tolatás folytán következnek be — ha nem is azt

apró, rövid ütemekre dirigálja a walcert a karmestert helyettesítő tamburmajort, a bátermek eme nagy szakáru, szigorú bácsija, akinek szívét könyörgő leányszemek ostromolták eddig egy-egy „ujra” keríngőért, hogy még egy utolsó támadással tegyék harcceptelenné az elhatározó szó kimondása tekintetében habozó férfiakat.

Vége a béli major ur legendás hatalmának. Nem kísérti többé a sok sok cukros ördög s nem lesz több alkalmuk egy „krigli” sörral lehűteni felajzott érzelmeit. Az eladó leányok pedig bálak helyett kénytelenek lesznek — házasságszerző irodákba járni s a főköltő alá kívánczó leánykák ezentúl a házasságszerző táblájára előtt rendeznek tüntető körsetákat, amelyen biztató zöld színben domborodik ki az íge: „A házasságok nem az égben, hanem a házasságszerző irodájában kötődnek!”

Ámbár az ördög soha sem alszik. S amit leányaink elvesztettek a vámon: a detronizált hosszú lépéses valceren, meg fogják nyerni a réven: a testhez szerelmesen simuló kigyóruhákban beszédesen kidomboruló női bájok nyilvánosan igazgató, hatásos propagandájában.

Füszér és Csémege

fió k ü z l e t ü n k

Peterfia utca 44—44 szám alatt

megszüntetni, de legalább szórványosabbá lehetne tenni. A tételt megszavazza.

Sásmegi Vilmos: Panaszodik, hogy míg Magyarország kivitele ugyszólván semmit sem emelkedett, a behozatal évről-évre száz milliókkal növekszik. Megállapítja, hogy ma a magyar papirgyárak közül sehol sem állítanak elő „rotációs papírost.” A gazdasági önállóság csak erős alapon nyugvó, erősen kifejlett ipar és kereskedelem révén érhető el. A tételt megszavazza.

Polónyi Géza: A Dunagőzhajózási társasággal foglalkozik, amelynek hét országgal van igen erős alapokra fektetett összeköttetése. Az államvasutak szállítási képességének felét ez a társaság is el tudja látni. Országos érdek volna a szállítási vizi utra való terelése. Konstatálja, hogy a társaság 11 ezer főnyi személyzetének 95 százaléka magyar állampolgár és 3 és fél százaléka osztrák és másfél percentje más honosságú elem. A társaság már 26 esztendeje akar végleges szerződést kötni a magyar kormányval, mindaddig eredmény nélkül. Ennek az lett a következménye, hogy a társaság más hajótársaságokkal való konkurenciája következményeképpen lecsökkentette a gabonaszállítás tarifáját, ellenben felemelte a lisztállítás díjszabását. Ez pedig olyan csapás, hogy a magyar malomiparra könnyen végzetessé válhat. A Va-kapu szabályozása sokkal többet használ az osztrák gőzhajó-társaságnak mint a Dunagőzhajózási társaságnak mint a Dunagőzhajózási társaságnak, mert az osztrák társaság egész Galatziáig a kezében tartja. Vigyázzanak a függetlenségi pártiak, mert könnyen bajok keletkezhetnek abból, hogy annak az osztrák társaságnak az érdekében is, amelynek részvényei az uralkodócsalád kezében vannak, az önálló vámterületet a végtelenségig ki akarják tolni. Az óbudai hajógyári sziget az állam által való megvételel ajánlja. Végül a sztrájkokrul beszél szidja a szociáldemokratákat, különösen Buchingert és az igazgatók ellen szigorú büntetést kér. A költségvetést elfogadja.

Batthyányi Tivadar gróf, Polónyi Géza beszédére reflektál és védi a vasutas szövetséget. Igazat ad Polónyi felszólalásának ama passzusára, hogy a Duna-gőzhajózás megvárellenes politikát folytat. Ez ellen Baross Gábor tett valamit annakidején, de azóta ez a ténykedés elveszett. Elnök két órától négy óráig felfüggeszti az ülést.

Szünet után Rakovszky elnököl. Batthyányi újból azt vitatja, hogy a vasutas szövetségnek kívánságai mennyire jogosak és szükségesek.

A költségvetést elfogadja. Pető Sándor a Polónyi által megadott szakszervezeteket védi. A sztrájk kérdéstről — úgy mond — nem lehet ilyen szenvedélyes hangon beszélni, mert ez a munkásság legnemesebb fegyvere. A költségvetést nem fogadja el.

Lányi Már az ipar és a kereskedelem gyökeres föllendítését javasolja. Nem fogadja el a költségvetést.

Buza Barna beszél a kivándorlásról s az a körül virágzó szemérmellen panamákról.

Közbekialtások: Éljen Lányi Leó! Molnár Jenő: Buza Barna eltér a tárgytól.

Nagy Emil: Spieli! Kelemen Samu panaszkodik, hogy Magyarországon a kereskedelem még mindig olyan színben áll, hogy a keres-

kedőket parazitáknak tartják. A költségvetést elfogadja.

Az ülés fél hét órakor ért véget.

## A debreczeni színház bajai.

### A műsorváltozás és járulékal.

#### Atruccanások Nyiregyházára.

A színházi bizottság ma délután ülést tartott, melyen a színház körül tapasztalható bajok kerültek szónyegre. A bizottság erősen kifogásolta a gyakori műsorváltozást. Igen találóan jegyezte meg egyik bizottsági tag, hogy a társulat mai létszáma mellett, ha egy tag megbetegedik, nem kellene rögtön műsort változtatni, mert esetleg akadna, aki helyettesíteni tudja.

Kifogás alá esett az is, hogy az igazgató kapja-fogja magát és fél társulattal titokban átrándul Nyiregyházára. Ez is egyik oka lehet a műsorváltozásnak. Zilahy többek között azzal védekezett, hogy az atruccanásokat a társulat tagjai is szívesen veszik, mert ilyen alkalommal hat koronát kapnak naponta. Erősen kételkedünk abban, hogy a színészek örülnének az átrándulásoknak, mert bizonyára ráfizetnek ezekre, eltekintve az utazás kellemetlenségeitől.

A bizottság szövéttette azt is, hogy Zilahy kezd a zenekaron spórolni. A szerződés szerint 24 tagu zenekart kell tartania és esténként nincs több ember a zenekarban, mint 14—15.

Az ülésről szóló részletes tudósításunk itt következik:

Az ülésen Vecsey Imre főjegyző elnökölt. Nem sokkal öt óra után megnyitotta az ülést, ami után

Komlóssy Arthur azon kívánságának ad kifejezést, hogy a helyi lapokban a teljes színlepet közölte az igazgató. Kéri az igazgatót, így irányban intézkedjen. Zilahy Gyula igéri, intézkedni fog ez irányban.

#### A műsorváltozás.

Oláh Károly szólal fel ezután a műsorváltozás ügyében. Fejtegeti a műsorváltozás okait. Ő, mint színházi felügyelő felhívta az igazgatót, hogy a műsorváltozás okairól adjon felvilágosítást. Bejelenti, hogy az igazgató levélben tudatta vele a műsorváltozások okait. Előadja, hogy azok részint a tagok megbetegedésében, részint a közönség azon kívánságában rejlett, hogy a kitűzött darabok helyett más darabot tűzzön ki az igazgató.

Komlóssy Artur: Olyan óriási társulat van itt, hogy ha egy két tag megbetegszik, lehet helyettesíteni. Azt teszi szóvá a dologgal kapcsolatban, hogy a társulat egy részét az igazgató novemberben átvitte Nyiregyházára. Erről a bizottság semmit sem tudott. Ebből is állhatnak elő zavarok. Oláh Károly kijelenti, hogy ő is helyteleníti azt, ha a társulat felét átvizsi Nyiregyházára vagy Szigetre. Zilahy Gyula előadja, hogy míg az énekes személyzetet itt foglalkoztatják, a drámai személyzetet bátran át lehet vinni. Ennek a személyzet is örül.

fió k ü z l e t ü n k

Peterfia utca 44—44 szám alatt

megnyilt.

DEUTSCH ALBERT és FIA

Alapított 1866

Főüzlet Hatvan-u. 9. sz.

Komlóssy Arthur: Olyan óriási társulat van itt, hogy ha egy két tag megbetegszik, lehet helyettesíteni. Azt teszi szóvá a dologgal kapcsolatban, hogy a társulat egy részét az igazgató novemberben átvitte Nyiregyházára. Erről a bizottság semmit sem tudott. Ebből is állhatnak elő zavarok. Oláh Károly kijelenti, hogy ő is helyteleníti azt, ha a társulat felét átvizsi Nyiregyházára vagy Szigetre. Zilahy Gyula előadja, hogy míg az énekes személyzetet itt foglalkoztatják, a drámai személyzetet bátran át lehet vinni. Ennek a személyzet is örül.

Havonként

Láng

próbák foly

lója? című

nyos cocho

sem való.

Láng

intettek töl

Sámy

dolog.

Aczél

Csókpiruák

Komló

kérni olyan

Oláh

hogy aki n

bot, vissza

Komló

tag, hivatá

Pesten töb

Satyr kivét

szinlappal

Komló

havonként

igazgató.

Oláh

hogy drám

Shakespeare

tartani.

Komló

Shakespeare

diszlete és

Vecsey

egynemely

Tűzrendező

Baj

Láng

a zenekarba

mint 14—15

zenekart sz

Komló

Trapezanti

gyenge zen

Láng

felvonások

játszanak.

történhetett

Iszó adta.

művész, ki

ságot, mi G

van. Folyto

hiányzik Sz

Zilahy

ten felváltv

stein Számi

Komló

nak tartja,

ben trágár

közönség.

nem jár el

Jó volna, h

napukat.

Oláh

gató beadv

egy villamo

színház szá

pártolja Ez

— U

kapják r

naptárux

Ninc

Komlóssy Dezső az átrámulásokat a szerződéssel ellentétesnek tartja. Nem helyesli az ilyen dolgokat. Egész titokban történt. Javasolja, hogy ha a társulatot át akarja vinni ez igazgató más városba, intézzen kérelmet a tanácshoz, hogy erre vonatkozólag határozatot hozhassanak. A bizottság a javaslatot elfogadta.

Ezután Zilahy előterjeszti a jövő havi műsört.

#### Havonként egy coohonéria.

Láng Sándor dr.: Ugy hallotta, próbák folynak a „Nincs elvámolni valója?” című darabból. Ez olyan botrányos coohonéria, hogy még férfiaknak sem való.

Aczél: Tetszett látni?

Láng: El akartam menni, de óva intettek tőle. (Derűtség.)

Sámy: Én láttam, de botrányos dolog.

Aczél: Nem botrányosabb, mint a Csókpiruák.

Komlóssy: Jó lenne információt kérni olyanoktól, akik látták.

Oláh Károly: Meg van adva a mód, hogy aki nem akarja megnézni a darabot, vissza adhassa a bérletet.

Komlóssy Artur: Mint bizottsági tag, hivatásából kifolyólag megnézett Pesten több ilyen vígszínházi darabot. A Satyr kivételével elő lehet azokat piros színappal Debreczenben is adni.

Komlóssy Dezső elégtnek tartja, ha havonként egy sikamlós darabot ad az igazgató.

Oláh Károly felhívja az igazgatót, hogy drámai darabokat is adjon elő. Shakespeare-darabot is kellene műsoron tartani.

Komlóssy Dezső érti, miért nem mer Shakespeare darabot előadni *nincs kellő diszlete és kosztümirozása.*

Vecsey Imre azt teszi szövé, hogy egynemely színész az égő gyufát eidobja. Tűzrendészeti szempontból veszedelmes ez.

#### Bajok a zenekar körül.

Láng Sándor dr.: Szétnézett néha a zenekarban. Nem látott ott több embert, mint 14—15-öt. Ugy tudja, hogy 24 tagu zenekart szerződttetésre van köte ezve.

Komlóssy Dezső eladja, hogy a Trapezunti hercegnő operettet nagyon gyenge zenével adták elő.

Láng Sándor azt is kifogásolja, hogy felvonásokban igen elkopott darabokat játszanak. Kérdi továbbá azt is, miképp történhetett meg, hogy Mefisztot Gyöngyi Izsó adta. Nem hiszi, hogy lenne olyan művész, ki át tudná hidalni azt a távolságot, mi Goldstein Számítól Mefisztóig van. Folyton érezni lehet, hogy mennyire hiányzik Szakács Andor.

Zilahy eladja, hogy Gyöngyi Pesten felváltva játszotta Mefisztot és Goldstein Számít.

Komlóssy Artur: Botrányos dolognak tartja, hogy a karzaton felvonás közben trágár szavakat kiabál az ott levő közönség. Sajnálja, hogy a főkapitány nem jár el a színházi bizottsági ülésre. Jó volna, ha hallaná az ő reá tartozó panaszukat.

Oláh Károly bejelenti, hogy az igazgató beadványban kéri a tanácsot, hogy egy villamos vetítőt vásároljon a város a színház számára. A bizottság a kérelmet pártolja. Ezután az ülés véget ért.

— Ujelőfizetőink is ingyen kapják nagy ozimttárral ellátott naptárunkat.

## Több százezer koronás hagyomány a debreczeni kollégiumnak.

### Távirat Eröss Lajoshoz.

#### Letartóztatott végrendelet hamisítók.

Debreczenben bizonyára szenzációt fog kelteni az a hír, hogy a kollégium több százezer korona örökséghez jutott egy nemeslelkű adakozó jóvoltából. *Gelléri Szabó János* budapesti ügyvéd hagyatékából jut ilyen hatalmas vagyonhoz a debreczeni főiskola, mely, ha még néhány ilyen adakozója akad, könnyen a maga erejéből lesz egyetemmé. A szenzációs örökségi ügy egy hatalmas bűnügygyel fonódik össze, mert az elhunyt rokonai egy hamis végrendeletet csináltak, amelylyel a maguk kezébe akartak kaparintani az egész hárommillós örökséget. A turpisságra azonban rájöttek és a hamisítók már le vannak tartóztatva.

Az ügy részletei a következők:

#### Értesítik a püspököt a hagyatékról

E hó 26 án halt meg *Gelléri Szabó János* ügyvéd és városi tanácsos Budapesten, ki három millió koronát kitevő vagyonának tekintélyes részét jótékony célokra hagyta. A jótékony hagyományozás Debreczent is igen érdekli, mert a debreczeni kollégiumra is tekintélyes összeg jutott, mint arról a múlt héten értesült a főiskola. Az első hír az volt, hogy a debreczeni kollégiumnak 40 ezer koronát hagyott *Gelléri Szabó János*, de szombaton lecáfolták a hirt azzal, hogy megtalálták *Gelléri Szabó második*, így tehát egyedül érvényes végrendeletét, amelyben az elhunyt általános és fő örökösévé rokonát, *Battik Sándor* galabócsi földbirtokost tette.

A dologban azonban ma szenzációs fordulat állott be. *Eröss Lajos* püspökhöz ma délben fél egy óraker, éppen mikor a debreczeni presbitérium *Simonffy Imre* főgondnokkal és *K. Tóth Kálmán* lelkészszel az élén átadta a püspöknek az egyháztanács meghívóját, egy távirat érkezett Budapestről.

A távirat szóról-szóra a következőkép hangzik:

Eröss Lajos püspök

Debreczen.

*Gelléri Szabó János* jótékony végrendelete érvényes. Másik hamis. Izgalmas hajsza után hamisítók letartóztatva. Debreceni főiskola öröksége több száz ezer korona.

Dr. Antal Géza.

A püspökhöz és a jelen volt presbiteri tagokon egyszerre elfutott az öröm izgalma és a meglepő hírre természetesen megszakadt minden hivatalos tárgyalás.

A városban már a korai délutáni órákban szétterjedt a nagy örökség híre és *Eröss Lajos* püspököt, kinek működése ily szerencsésen kezdődik, valamint a kollégium népszerű ügyészét, *Mérk Endrét* számosan gratulálták.

#### A hamisított végrendelet.

A végrendelet hamisítási ügyéről fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

*Gelléri Szabó János* első végrendeletét 1907. január 7-én *Rupp* közjegyzői irodájában készítette, sajátkezűleg írta és aláírta *Gelléri Szabó János*. E hó 27 én délelőtt tíz óraker bontották fel a VI-ik kerületi járásbírósnál. A végrendelet szerint az elhunyt öccsének, *Szabó Elek* postatanácsosnak 8000 korona, a többi rokonoknak összesen 270.000 korona, Budapest székesfővárosnak 400.000 korona, állami alapítványoknak 400.000 korona, nagyobb összeg a debreczeni református kollégiumnak, kisebb összegek más jótékony célra, végül a pápai református teológiai iskolának 100.000 korona jutott.

Alig, hogy a végrendelet tartalmáról az érdekeltek tudomást szereztek, a VI. kerületi járásbírósnál bemutattak egy újabb végrendeletet.

Ez a végrendelet 1908. szeptember 7-én íródott *Galabács* (Losonc mellett egy pusztán) és az előbbi végrendelet hatályon kívül helyezésével általános és fő örököse *Battik Sándor* galabócsi földbirtokost és ennek nejét, született *Fülep Gizellát* nevezte meg.

Jótékony célokra az új végrendelet szerint semmi sem jutott, a rokonok szerint ezt teljesen kitagadta a végrendelező.

*Battikné* lánykorában az öreg ur mellett élt, mindenki nevelt lányának tartotta és amikor *Battik Sándor*hoz ferjhez ment, *Gelléri Szabó János* adott neki hozományt, melyből a *Galabácsi* birtokot vásárolták.

#### Gyanus a végrendelet.

Közben azonban a főkapitányságon a múlt hét elején megjelent a pápai teológiai iskola képviselőjében *dr. Antal Géza* és panaszt tett. Panaszában elmondotta, hogy öt baráti viszony fűzte az elhunyt-hoz és tőle tudta, hogy iskolájáról nagy-lelkűen gondoskodott. Ezért ő a végrendeletet gyanusnak tartja, vagy egészen hamis, vagy pedig az öreg ur nem volt önkaratának birtokában, amikor aláírta.

Kéri, hallgassák ki ez ügyben az öreg ur házvezetőnőjét, *Drechsler Annát*, *Gelléri Szabó Elek* budapesti postatanácsost, az elhunyt öccsét és *Sós János* zsigárdi lelkészt, akinek tanuallomása alapossá teszi az ő gyanuját.

hogy miként vegyen karácsonyi ajándékot, hogy nekelljen sok pénzt egyszerre kiadni miután csekély havi részlet fizetésre vehet minnendenemű fegyvereket, gramofonokat hangszereket, fényképező gépeket, látosóveket és valódi Meidinger kályhákat, a minták láthatók *Schwartz* féle pipa üzletben a városházával szemben. — Levélbeni meghívásnak eleget teszünk. — Diszkrétio biztosiva

**Nincs már gondja**

FIA

**A tanuvalomások.**

A rendőrségen dr. Marinovich Jenő rendőrkapitány személyesen vezette a vizsgálatot, elsőnek Drechsler Annát hallgatta ki, aki elmondotta, hogy ez év őszén Battikék Szabót szőlőkurára hívták Galabácsra. El is mentek, mert ő három év óta sohasem maradt el gazdája mellől, akinek állandóan ápolásra volt szüksége.

Szeptember 13 án nagy ebéd volt Battikéknál, ebéd után pezsgőztek és bár ő többször figyelmeztette az öreg urat, ne igyék, megárt, ő is pezsgőzött és hamarosan olyan állapotba került, hogy le kellett fektetni.

Délután egy kocsin Losoncra újabb vendégek érkeztek. Négyen voltak, csupa fiatal ember, az egyik rendőrtiszt egyenruha volt és Battiké erről azt mondotta, hogy a losonci rendőrkapitány.

Később ezt a négy urat Battikék felvitték az emeletre, azzal, hogy az öreg urnak bemutatják őket, ő nem ment velük.

Arról, hogy ott fönt végrendelet készült, neki semmit sem mondtak, az öreg ur sem tett erről említést később sem.

Akkor, amikor a második végrendelet előkerült, Battikék, akik ekkor már a Pannonia szállodában laktak, hívták őt és akkor Battiké ezeket mondotta neki:

— Ne aggódjék Anna. Azt a 25 000 koronát, amit atyus magának hagyott, megkapja. A második végrendeletben sem feledkezett meg magáról.

Gelléri Szabó Elek postatanácsos azt vallotta, hogy e hó 18 án beszélt az öreg ural Abbáziában, ahol ez felkérte, hogy egy kezben elhunyt unokahuga gyermekénél vállalja a gyámságot és kezelje az örökséget, melyet ő az elhunyt-nak hagyott. Az öreg ur tehát nem tudott a végrendeletéről. Ezt bizonyította Sós János zsigárdi lelkész is, aki szeptember 30 án beszélt Budapesten Gelléri Szabóval.

**Letartóztatások.**

Dr. Solti Béla rendőrfogalmazó Kubinyi Barnabás és Müller Henrik detektívek kíséretében tegnap Losoncra utazott és ott kihallgatta a végrendeletben szereplőket, Krudy Ferenc losonci irnokot, Krudy Jenő magánhivatalnokot, Krudy Gyula és Landau Samu rendőrségi irnokot.

Ezek kezdetben tagadták, hogy a végrendelet hamis volna, később beismerő vallomást tettek. Krudy Ferenc írta a végrendeletet előtük és ő hamisította az aláírást is. Ezért négyüknek százezer koronát ígérték.

Erre a négy hamisítót Losoncon letartóztatták.

Budapesten pedig a Pannonia szállóból a főkapitányságra hozták Battikékat és bár az aláírást valódinak mondták, őket is letartóztatták, annál is inkább, mert szökésre készültek.

**SZÍNHÁZ.**

Folyó szám : 60. A) hérléi Debreczen, kedden, 1908 évi december hó 1-én:

**Ember tragédiája.**  
Drámai költemény.

**Műsor :**

Hétfő, Ember tragédiája orámai költemény. (A)

Kedd, Trapezunti hercegnő operette. (B)

Szerda, Tündérszerelem regényes daljáték. (C)

Csütörtök, Kutya van a kertben bohózat Ujdonság (A)

Péntek, Kutya van a kertben bohózat (C)

Vasárnap délután Pirosgyellárist népszínmű, este Kutya van a kertben bohózat.

**Az ember tragédiája.** Vasárnap — mintha szándékosan arról akart volna meggyőzni mindenkit Zilahy, hogy az ember tragédiájához fűzhető összes igényeket ki lehet elégíteni azzal, ha az Esterházy-diszleteket bemutatja. Nekünk tisztünk, hogy óvást emeljünk az ilyen felfogások létjogosultsága ellen. Sőt azt valljuk, hogy éppen Zilahynak kell kifogástalanul előadnia Madách remekét, s éppen azért, mert az Esterházy-vászaak az ő tulajdonában vannak. Türelmetlen az, hogy a direkciónál lábba tapodjon olyan dramaturgiai követelményeket, melyek az ilyen legnagyobb szabású drámák előadásánál feltétlenül felmerülnek s kielégítendők. Nincs kedvünk részletezni; elég utalnunk a *Vérgőz kereszt* című kép teljes elejtésére, s kiváltképpen arra, hogy a francia direktorium feáségesen borzalmas képéből vasárnap este egy torzult bohózat jött ki, melyben a girondisták s — Lugosin kívül — az egész társaság azon erőlködtek mindenáron, hogy megkacagassák a hallgatóságot.

Ha már belső egységet nem tud kivergetékezni ez a rendezőség, legyen legalább arra gondja, hogy fegyelmessze a közreműködőket s ne akarja ezt a gyönyörű művet, melyre Madách igen jól irt meg tragédiának, igen rosszul komédiaként bemutatni. — A darab főszereplői közül a *Gazdy Aranka* Évájában találtunk legkevesebb kivételt való. Talán azért, mert nem is volt az alakítása nagy-igényű. Az elképzelhető legpasszívabb Évát láttuk tőle, akinek sem örömeiből, sem kesergéséből, sehol, egy pillanatra sem éreztük ki Madáchnak passzius, művészi példázó erejét. Lehet, hogy kedvetlenül játszott *Gazdy* s ezt annál inkább hihetjük, mert képességeiről a vasárnap este tapasztaltakkal merőben ellenkező előzetes híreket hallottunk. *Lugosi Ádáma* tele volt foltokkal. Multa dest es Keplert ugy tönkretenni egyeilen Ádámtól sem láttuk még. Pedig határozottan becses néhány készséget kellett konstatálnunk ebben a színészen, s azt hisszük, helyes nyomon járunk, ha *Lugosi* alaptevédesével magyarázzuk a vasárnap esti sikertelenséget. Ez esszenciális tévedés gyökere az, hogy *Lugosi Ádámot* csaknem mindenütt s mindvégig a paradicsombeli ősember naiv, istenfélő, magában nem bizakodó, bátortalan emberének ábrázolta. Hogy Madách ezt nem így álmotta s hogy ez a felfogás lehetetlen, azt ma senkisémet vonja kétségbe. Meg kell viszont írunk, hogy *Danton* ja — éppen ez a merész következetlenség lepett meg bennünket — a a legacélosabb, legforradalmibb legművészi Dantonok egyike volt, melyeket valaha láttunk. Végül: a *Gyöngyi Luciferje* — érdekes kísérlet. Nem mernők rátogni, hogy művészet nélküli kísérlet, nem szabad rámondanunk, hogy approbálható kísérlet volt. Hogy értelmes színészember mondta el ezt a piéce-

szerepet, azt minduntalan éreznünk kellett; s szinte fájt, hogy az intelligencia meg-sapadt, elhalványodott az előadásbeli készségek szegényes homályában. Erő is volt ebben a *Luciferben* s volt sok más tiszteletreméltó érték is. Röviden: mi igen szerettük volna tíz-husz évvel ezelőtt látni a *Gyöngyi Luciferjet*. (g).

**— A színházi iroda jelentése.**

A színház legközelebbi ujdonsága: *Kutya van a kertben* bohózat lesz. Ez a pompás bohózat, melyhez hasonló mostanában alig került színre, az idény egyik sláger darabja lesz. A legmulatságosabb jelenetek a a komikusnál komikusabb helyzetek a közönség egész estén nem jön ki a kacagásból. Ez előadásban az egész vig-jaték személyzet játszik és pedig *Hahnel*, *Huzella*, *Barabás Eila*, *Ternyei*, *Berci*, *Bekés*, *Győre Ligeti*, *Krasznai*, *Tallán*, *Nádor*, *Szilágyi*. Operette ujdonság lesz a *Csók király* *Stojanovits* bájos zenéjű operettje, mely már hetek óta foglalkoztatja a színtársulat énekes személyzetét. — Az igazgatóság legközelebb föleleveníti *Mil-locker* nagy operettjét *Gasparonót* és *Sullivan* classikus operettjét a *Micadó*.

**A debreceni képműkiállítás tárlata****Háromszáz értékes kép.****Kedden lesz a megnyitás.**

A debreceni *Műpártoló Egyesület* pompásnak ígérkező képműkiállítása holnap, kedden délután 5 órakor nyílik meg a városháza dísztermében. Ezt a minden tekintetben elsőrangú képműkiállítást, melyet 2 napi fáradságos munkával *Bakos Tibor* és a körreje sereglett művészi gárda valóban meglepő csinnnyal állított össze, *Weszprémy Zoltán* főispán, az egyesület agilis elnöke nyitja meg. A megnyitáson képviselve lesz a *„Képművészeti Társulat”* és a *„Nemzeti Szalon.”* A fővárosi művészek a délutáni vonattal érkeznek Debreczenbe.

A képműkiállítás anyaga sokkal értékesebb, mint bármelyik előző tárlaté és a kiállított képek száma mintegy 300-ra tehető. Ugyiszólván minden nevesebb hazai festőművész képviselve van egy két művel. Hogy minő értékes képek vannak a tárlaton, bizonyítja az, hogy a kiállított művek értéke meguaaladja a 150 000 koronát.

Örömmel jelenthetjük, hogy a mi saját külön, debreczeni művészeink műveikkel vezető szerepet vesznek. *Bakos Tibor* remek átlaképei, *Pallfy* s *Leszcymsky*, *Hajdu* hangulatos tájképei, *Bosznai* pompás erdő részletei, *Haranghi György* gummi-tenyomatjai, *Rajzó* portréi méltan díszére valnak a remek gyűjteménynek.

A megnyitás pontban öt órakor lesz, utána *séta-hangverseny*. Este pedig a *Royal* kúton termében, a vendég művészek tiszteletére családias jellegű *társasvacsora*, melyre az egyesület tagjait és festőművészet barátait szivesen látja a a rendezőség. A kiállítás nyitva van naponként d. e. 10—1-ig, d. u. 4—7-ig. Belépti-díj személyenkint 60 fillér; az egyesületi tagok családjához tartozóknak 40 fillér. Diákok csoportokban fejenkint 20 fillért fizetnek. A művészi tárlat megtekintését melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe.

**Alkalmi vétel**

Női felöltők, boák és muffok nagy raktára, angol divat Kostüm-kelmék 65, 75 és 1 frt. Barchettek. Selymek úgy mint az összes árúk leszállított szabott árakban kapható. Színházi belépők 13 frt 50 kr.

Ifj. Klein Ignácz  
Piacz-utca, Ristaplom mellett.

## HADITANÁCS a király elnökletével.

### Ujabb kacska egy ütközetről.

#### A Nemzeti Kaszinó a Vörös-keresztnek.

Bármennyire demontálják is hivatalosan a háborus készülődéseket, letagadhatatlan, hogy veszedelem lebeg az ország fölött. A mindenáron való cáfolásnak ellentmond az a bécsi távirat, mely hírül adja, hogy *december 3-án és 4-én Bécsben nagy titkos haditanács lesz, melyen a király fog elnökölni.* A haditanácson a balkáni eseményeket beszélnek meg. Résztvesznek benne az összes nagykorú főhercegek, a monarkia kiváló államférfiai, a kormányok tagjai és a tartományfőnökök.

Egyéb háborus híreink itt következnek:

**Budapesti tudósítónk táviratozza:** A Nemzeti kaszinó följajánlotta egyik helyiségét a Vörös-kerezt kórháznak arra a célra, hogy abban, háboru esetén sebesült katonákat ápoljanak.

Kassa, november 30. A 34-ik gyalogezrednek egy csapata, mely 75 emberből és egy altisztből állott, egy főhadnagy vezetésével még a múlt hetekben Boszniába ment. Ez a csapat a határszélen összeütközött egy szerb bandával. Mindkét részről négyen estek el. — Valószínű, hogy ez a távirat a napokban már megcáfolt szerb határszéli összeütközésnek egy költött epizódja.

### Napoleon Dávid téli hadjárata a Bikur-Cholim ellen.

#### Kikergette a választási elnököt.

#### Egy orvosválasztás botránya.

Lapunk vasárnapi számában hírt adtunk arról a világtörténelmi jelentőségű ténnyel, hogy **Goldberger Dávid** felvette a napoleoni nevet. De Goldberger Napoleon Dávid nemcsak napoleoni állurokkal dolgozik, hanem olyan dolgokat kezd művelni, amelyek mellett elbujhat a nagy Napoleon.

Napoleon Dávidból vasárnap tört ki a despotikus hajlandóság. *Téli hadjárata indított, akárcsak Napoleon.* Nem ugyan Oroszország ellen, hanem a **Bikur-Cholim** egyesület szavazatszedő bizottsága ellen.

A dolog úgy történt, hogy a betegsegélyző egyesület szavazást rendelt el, hogy megválasszák az egyesület orvosát. A szavazási helyiség a Süss utca 2-ik

szám alatt volt. Alig nyitotta azonban meg a szavazást a küldöttség elnöke, ifj. **Widder Sámuel**, egyszerre nagy robajjal beszakad az ajtó és egy sereg lázadó élén megjelenik ott egy betört figuró, alatta egy kiborotvált áll, kétoldali pofaszakállal: **Napoleon Dávid**. Azonnal megkerdi a hadi műveltet. Nekirohan a zöld asztalnak és lázadó társaival felborítja azt, majd végül kiszorítja a szavazatszedő bizottságot a teremből.

A harci zaj felverte az egész utcát és csakhamar megjelent néhány rendőr a helyszínén. Ekkorára azonban már **Napoleon Dávid** visszavonult győzelmes seregével.

Végh Gyula főkapitány vizsgálatot indít **Napoleon Dávid** és serege ellen.

## Kezdődik a fa-uzsora

### Szabálytalanságok a fapiacon.

#### A rendőrség vizsgálata.

Alig néhány hete, hogy a kemény hideg beállott, de minden időjósnaál jobban jellemzi a telet az, hogy *megkezdődött Debreczenben a fauzsora.*

**Ozory István** rendőrfogalmazó egy tisztviselővel és **Szabó Miklós** mértékhiteltesítővel ma vizsgálatot tartott a debreczeni fapiacon és több megbotránkoztató visszaéléseknek jött nyomára. Több fapiaconban ugyanis dacára annak, hogy a miniszteri rendelet előírja, hogy egy öl fa 2 méter magas és két méter széles legyen és hogy a hasáb egy méter hosszú legyen, egy méter 55 cm. volt csak a magasság, illetve a szélesség.

Ezzel jelentékenyen megkárosítja a város közönségét, miért is a rendőrfogalmazó már jelentést is tett **Végh Gyula** főkapitánynak, aki az eljárást bizonynyal megindítja az illető fakeskedők ellen.

## UJONSÁGOK.

#### — Miniszterek a császár előtt.

A magyar kormány tagjai — a beteg **Kossuth Ferencz** kivételével — tegnap délelőtt fél tizenegy órakor **Schönbrunnban** a király elé járultak, hogy öt hatvan éves uralkodói jubileuma alkalmából üdvözöljék. Az osztrák uralkodó, 17 tartomány küldöttsége is hódolatát fejezte ki ma a császár előtt. Az uralkodó tagjai **Windisgrätz Ferdinánd** herceg, a tartományok küldöttségét pedig **Weiskirchaer**, a Reichsrath elnöke vezette, akik hódoló beszédet intéztek a császárhoz, mire ő felsége kegyesen válaszolt.

#### — A debreczeni Szabad Iskola.

Holnap, kedden kezdődik meg a Szabad Iskola, amelyen **Tápi Viktor dr.** tartja az előadást a feminizmusról, amely kérdés

bizonyára széles körben fog érdeklődéssel találkozni. Holnap **Kovács Gábor dr.** „az osztályharc és a népesedés”, csütörtökön pedig **Pap Károly dr.** „a karácsony a művészetben” címmel tartanak előadást. Az előadások a régi helyen, a városi bérház (Simonffy utca 1. c.) II. emeleten levő ipartestület dísztermében tartatnak és teljesen ingyenesek.

— **József főherceg beteg.** Bécsből táviratozzák. **József** főherceg, aki szombat este Budapestről az ünnepségeken való részvétel céljából ideérkezett, torokgyulladásban megbetegedett, amiért ágyban kell maradnia. A főherceg állapota azonban aggodalomra a legcsekélyebb okot sem ad és előreláthatólag a betegség néhány nap múlva megszűnik.

— **Szűts Miklós bucsuja.** Szűts Miklós, a debreczeni királyi törvényszék volt elnöke, akit csak a napokban neveztek ki kuriai bírónak, a debreczeni törvényszék területéhez tartozó járásbírói jogokhoz igen meleg hangú bucsulevelet intézett és az illető járásbírók vezetői hosszabb levélben válaszoltak Szűts Miklós bucsusoraira.

— **A tanyai iskolák.** A tanyai elemi iskolák gondnoksága ma délután ülést tartott. A gondnokság elhatározta, hogy a tanyai iskolák berendezését holnap átveszi. Tudomásul vette, hogy dec 1-én megnyitják az iskolák.

— **Boruss Mihályné temetése.** Nagy, imponáns közönség őszinte részvétele mellett ment végbe vasárnap délelőtt **Boruss Mihályné** temetése. A virágjában elhunyt fiatal uriaszonynak ravatala körül ott láttuk, a könnyező, sirató asszonyokat és leányokat, akik a huszonegy éves fiatal feleségtől vettek bucsút. De ott rezgett a meghatottság könnye a férfiak szemében is, akik lelki mélyén osztoztak a szerencsétlen, párját vesztett férjnek mélységes bánatában... A virágokkal, koszorúkkal, fehér krizantémokkal duzzan elborított koporsót beszentelték, aztán 11 óra tájban megindult a szomorú menet a Szent Anna-utcai katolikus temető felé. A pap még egy utolsót imádkozott s lassan friss hant növekedett a sírgödör felett. A mélyen sujtott család tagjait alig lehetett elvinni a sír mellől. A temetésen Debreczen város intelligens társadalmának minden rétege jelen volt. — A koszorúk fölírása a következő volt: Gyula bácsi — Juliska néni. Felejthetetlen kis sógornőknék **Borussné Idus** és **Béla**, Isten veled **Paulik József** és családja. Felejthetetlen gyermekünknek **bánatos szüleid.** A gondos, hűségess hitves, egyetlen Vili-kéjének az egyedül maradt **Miczuja**. Szeretett jó Vilmáknak **Samu bácsi**, **Lujza néni** és **Rózsika**. Testvéries mély részvétellel a kereskedelmi és iparkamara tisztikara. Szeretünk jelölül **Szunyogh család.** **Pá Ródi**né. Utolsó üdvözlés **Frischfeld család.** Találkozunk — hol ismét dalolunk **Béla sógor.** Szeretünk Jelölül **Dinnyés Vilmán**nak **Szerető Testvéreid.** Tisztelete jelölül **Gyarmathy Pál.** Részvétellel **Debreczeni Független Ujság** szerkesztősége és kiadóhivatala. Pihenj csendesen **Boruss** anyád családja és **Feri.** Felejthetetlen

## Minden házi asszony

### Szörme

boák és kabátok minden kivitelben legolesóbban kaphatók **Uj Szücs üzletben, Szent-Anna-utca 1. szám.** Javítások elfogadtnak.

akkor cselekszik helyesen, ha liszt, kávé, tea és egyéb fűszereket az alábbi cégénél szerzi be, mert alig nyílt meg, már is a legolesóbb és legpontosabb bevásárlási forrásnak van elismerve. **Pollák Zsigmond**, Hatvan-utca 7. szám. <<<

Barátnőnknek Halmos család. Igaz mely részvétünk jeléül Magyar Kálmánné és családja. Szeretünk jeléül Czeizing Lajos és neje. Te álmodj mi örökké rád gondolunk Vass család. Koszorut küldtek még: Safranek Károly, Pichler Ignácz Budapestről, Hutinay Gyula, Szemere Albert, Erdey Gaborné, Magyar Imre és neje, Kubinyi Béla és neje, Goldberger Adolf és neje, Bessenyei Gyula és neje.

— **A kompetencia kiadása.** A városi tanács ma tartott ülésén úgy határozott, hogy a fa-kompetencia kiváltásának határidejét december 15-ig meghosszabbítja. A kompetencia fát december hó végéig lehet elvinni a városi faraktárból.

— **Hátralékos** előfizetők naptárunkat nem fogják megkapni. A kellemetlenségek elkerülése végett, sziveskedjék tehát ki-ki esetleges hátralékát kiigyenliteni.

— **Az iparoskör társasvacsorája.** A debreczeni iparosok egyesülete a „Debreczeni Iparos-kör“ a Royal szálloda dísztermében december hó 5 én, fél 8 órakor családias társasvacsorát rendez. A bankettjegyek ára 2 korona 50 fillér. Vacsorajegyeket az ipartestületi pénztárnál lehet venni.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, akik jólelkű, megboldogult feleségem elhalálása alkalmából részvétnyilatkozatokkal felkerestek, ezúton és ez alkalommal mondok köszönetet. De hálásan emlékezem meg a Petőfi Daikórról is, amely szives volt bánatomban gyászénekek előadklésével részt venni s ennek enyhítéséhez ily úton hozzájárulni. Tisztelettel *Boruss Mihály.*

— **Megégett gyermek.** Szülei gondatlanságának lett áldozata Kun Gábor tanyai kocsisnak három éves fiacskája. A gyermek, amíg szülei távol voltak, a tüzhely körül játszadozott, amikor egy kipattanó szikra a gyermek ruháján tüzet fogott s ettől a kis fiu annyira öszszeégett, hogy mire a kórházba bevitték, már meg is halt. Az ügyészség most megindította a vizsgálatot, hogy kit terhel a felelősség.

— **Verekedés kocsmában.** Tegnap éjjel Batta László csizmadiaségd egy Péterfia-utcai csárdában mulatott több társával. Az ujbó hamarosan meg is tette a hatását. Valami fölött elkezdtek vitakozni s az asztal melletti diskurzió olyan magas fokra hágott, hogy a vita hevében Batta Lászlót annyira megverték társai, hogy bekötött fejével és karjával beszálították a debreczeni közpórházba.

— **Meghaltak.** A tegnapi nap folyamán a következő halálózásokat jelentették be az anyakönyvi hivatalnak: Stefik Juliánna gör. kath. 60 éves, Kovács Eszter ev. ref. 3 hónapos, Tóth József g. kath. 56 éves, Faragó Ferencz ev. ref. 53 éves, Móre Sándor ref. 1 hónapos, Gref József róm. kath. 57 éves, Borus Dániel ref. 49 éves.

— **Igen sok betegségnek a lég huzam kihülés a fő okozója; ez ellen hatásosan védekezhetünk; hogy ha az ajtókat és ablakokat lég huzam elzáró vattával látjuk el, mely esetben a tüzelő anyagban is igen sokat megtakarítunk; kapható Mentze Henrik újdonságok áruházában Kossuth-utca 4. szám.**

— **Téli kestyűinket** Schön Sándornál szerezzük be Debreczen Piacz-u. 12. szám. (Stenczinger ház.)

— **Olla a legjobb gummi különlegesség** egyedüli raktár Schön Sándor kestyű, kötszár és orvosi műszertára.

— **Dr. László Endre** ügyvédi irodáját Hajdusoboszlón megnyitotta

— **Gerassáné-féle** pliszírozó intézete Csapó-utca 63. sz. alól Arany János-35. szám alá helyeztetett át.

— **Gummi különlegességek** Györfi Sándor kötszerésznel Simonffy-u. 2. sz. a.

— **Divatós őszi és téli Női és Leány felöltöket, boákat, model kalapokat** csak a Hajdumegye legnagyobb Rózsa féle áruházban Kistemplombazár lehet már mártól kezdve **olcsón** vásárolni. Kérem meggyőződni! Legnagyobb raktár.

— **A Félix gyógyfürdő ötödik téli évadjá.** Fontos kérdést oldott meg gyógyfürdőknek akkor, midőn a hévíz fürdők téli használatát bevezette, évek során át, a téli gyógyfürdőzés lehetőségét, veszeltyelenségét, kitűnő hatékonyságát bebizonyította Jóval több mint 1200 beteg használta a téli curát jó eredménnyel. Mily áldásos hatást fejt ki gyógyfürdők az által, hogy lehetővé teszi a hévíz cura egész évi alkalmazását, a téli gyógyfürdőzők emelkedő-száma élénk bizonyítékát nyújtja annak, hogy a Félix gyógyfürdő téli berendezései, minden tekintetben biztosítják a téli cura sikerét, a beteg itt nem csak gyógyulást, hanem mint egy kedves otthonát is talál.

## Közgazdaság.

### Terményfőzsdé.

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelzésés Budapest, 1908. november 230

Készaru 5—10 olcsóbb határidők a tegnapi zárlaton felülmúltak pár fillérrel, az üzlet folyamár ellanyhultak.

1909. októberi buza	1136	37
1908. májusi buza	—	—
1909. áprilisi buza	1300.	—01
májusi rozs	—	—
1909 októberi rozs	980.	81
909. áprilisi rozs	11.15	—16
októberi zab	—	—
1908. májusi zab	—	—
1909. áprilisi zab	887.	—48
1909. májusi tengeri	763.	—64
1908 júliusi	—	—
1908. szeptemberi tengeri	—	—
— 9 augusztusi	—	—

## Ékszer, zsebórát

bizalommal

Jótállás mellett,

# Halász Nándor

órás és ékszerésznel

lehet vásárolni.

Debreczen, Piacz-utca 24. sz.

Fehérló-szálloda épület.

## Új ügynökségi iroda.

Van szerencsém a n. é. közörség b, tudomására hozni, hogy Debreczenben Hatvan-utca 5. szám alatti Bignió féle házban

## Ügynökségi irodát

nyitottam, a hol földeknek, házaknak és bérleteknek olcsó és tisztességes lebonyolítását eszközölöm.

Régen foglalkozom ezen iparággal és nagy csmeretségemnél fogva eddig is teljes megelégedésre szolgáltam kit. üzletfeleimet. **Olcsó pénzközlőnőket közvetítetek**

Szives pártfogást kér tisztelettel

**Tarr Mihály,**

## Szakértelemmel készített szemüvegek és orrcsipek

rövidlátó, távollátó, gyengélátó és operált szemeknek.

## Színházi látcsövek

gyöngyház és alumínium nyeles legfinomabb achromatikus üvegekkel nagy választékban és legolcsóbban kaphatók

## Fischer Jakab

látészerezsnél



Főtér 23. szám Sesztina ház.

# EGY TRÁGYÁZÁSI KISÉRLET SEMMIBE SEM KERÜL

a kőbányai

## száritott hizósertéstrágyával,

mert a terméstöbblet a trágya árát már az első évben feltétlenül busás kamattal behozza, az így megszerzett tapasztalat pedig

# állandó jövedelmet biztosít.

Mindezt bizonyíthatjuk számtalan előkelő gazda kiváló szakvéleményével. Kérjen e czélból mielőbb részletes ismertetést, szakvéleményeket és ajánlatot, melyekkel szivesen szolgál!

BUDAPEST-KŐBÁNYAI TRÁGYASZÁRÍTÓGYÁR  
Bosányi, Schlettrumpf és Társa.

## A nagy karácsonyi occassió

egyres cikkének árai:

Tiszta selyem liberty	— — —	65 kr.
Mintázott nehéz blouse selyem	— — —	85 „
Sima szines nehéz lousienne	— — —	95 „
Kínai nehéz nyersselyem	— — —	98 „
Subogó chang tafeta Fleur	— — —	1.10 „
Amerikai nehéz duchesse	— — —	1.10 „
Lyoni 60 széles nehéz duchesse	— — —	1.50 „
Subogó nehéz fekete tafeta	75 kr. felj bb.	

Általunk hirdett feltűnést keltő 2 méter hosszú chiné csokros echarpok drb 1.50 megérkeztek.

Lyoni blous és Dupon-selymek mesés árai: 1.10, 1.25, 1.45.

130 cméter széles valódi angol kabát sealskin 8 forint.

Leszabott csipke és selyem voile és chine gaze ruhák most félértékben kaphatók.

### Szénásy, Hoffmann és Társa.

Budapest,

csakis: IV., Bécsi-utca 4.  
Minták vidékre frankó.

## A Harmat Crème

arczsépitő és bőrápoló kenőcs.

mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt sem ólmot nem tartalmaz, a legrövidebb idő alatt megszüntet mindenféle szepit, májfoltot, pattanást, bőrrákát (mittesen) bőrbajokat. Kismítja a ránczosodni kezdő arczbőrt s azt fehérré simává és tédvé teszi. Legjobb óvszer a szél és a nap befolyása ellen az arcra. Nem zairos tehát nappal is használható. Hatása gyors és biztos.

Egy tégely Harmat-Crém 1 kor.

Készítő helye s főraktár:

Mihalovits Jenő gyógyszerháza.

Debreczen,

Főpiaz 31, a városházzal szemben.



## Fazekas Imre

Villamos-Világítás és Erőátviteli Vállalata az Egyesült Villamosági és Gépgyár Rt. képviselője.

Iroda Debreczen, Piacz-utca 77. sz. az udvarban.

Telefon sz. 567. Telefon sz. 567.

A modern electrotechnika minden szakmába vágó munkáival foglalkozik, — lakások, üzletek, kastélyok, gyárak, műhelyek és egyéb helyiségek Villanyvilágítási és Erőátviteli berendezéseit a legmegbízhatóbban, a legnagyobb szakzszerűséggel és igen jutányos árban készíti.

Tervezetek és költségvetés díjtalan.

## Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Szőnyegek, Függönyök,

Ágy- és Asztalterítők, Flanelltakarók.

Linoleum.

Valódi persa szőnyegek nagy raktára.

A debreczeni izr. hitközség előjáróságától.

92/108 sz.

## Pályázati hirdetmény.

A debreczeni izr. hitközség a kápolna-utcai telken egy, a földszinten 300 férfi és a karzaton 250—300 női imaszékre berendezhető

## templomot

szándékozik építtetni, mely építkezés terveinek és költségvetésének elkészítésére ezennel pályázatot hirdet.

Pályázók a következő munkálatokat tartoznak benyújtani:

1. Az alaprajzokat a méretek világos kitüntetésével 1:100 arányban.
2. Az épületnek minden részleteit kitüntető kereszt és hosszszelvényeket a szerkezetek és méretek világos megjelölésével 1:50 arányban.
3. A homlokzati rajzokat 1:50 arányban.
4. A szentély rajzait: 1:50 arányban.
5. A részletes előmérleteket.
6. A helvi viszonyoknak megfelelő anyag és munkárák alapján szerkesztett részletes költségvetést.

A templom egyszerű kivitelű, de szellős és világos épület legyen, mely pászkasütődének és tornateremnek használható alépitménnyel (souterain) birjon.

A kivitelre elfogadott pályamű 600 a legjobbnak talált második terv 400 a harmadik terv 250 koronával díjaztatik. A jutalmazott pályaművek a hitközség tulajdonát képezik. — Azon pályaműtervező, aki az építkezés végrehajtásáért megbizatik, a kitűzött pályadíjra igényt nem tarthat.

A terv helyrajza, valamint az építkezésre vonatkozó leírás a hitközségi irodában (József kir. herceg-utca 26) szerezhető meg.

A jellelével ellátott pályatervek legkésőbb 1909 évi január hó 15 ig alulírott előjárósághoz beküldendők.

Debreczen, 1908. november hó 29 én.

A debreczeni izr. hitközség előjárósága:

Dr. Balkányi Miklós,  
elnök.

Bnrger D. József,  
jegyző.

## A Köztisztasági vállalat

irodája

Szécheny-u. 1a. szám

alá helyeztetett át;

itt kell megtenni a bejelentéseket és itt kell befizetni a teljesített munkák díját.

Van szerencsém értesíteni, a n. é. közönséget, hogy saját termésű vánozpécsi homoki

## כשר fajboraimat

ugymint: Rizling, Ezerjó, Furmint, Bakar és más különféle fajú vörös boraimnak dugaszolt üvegekben való elárusítását újból megkezdtem és legolcsóbb napi áron árusítom.

Minden faj ültetni való sima vessző olcsón kapkato.

Valódi házi borecet.

Tisztelettel

Gelberger (József kir. herceg-u. 52.)

## Goldstein Karolin

orvosilag elismert mellfűző müterme

Debreczen, Piacz-u. 61.

Mérték után rendelve bárminő érzékeny alakra 6 óra alatt készít legkényelmesebb

## midert

kitünő egyenestartókat.



Kirakatba készült fűzőket félárban adom el. Óriási raktár készfűzőkben legolcsóbb árakban.



## Téli fürdő-cura a Félix-gyógyfürdőben.

Europa leggazdagabb természetes forró és meleg kánes források, hőfok — 49 c. — 17 millió liter viz napi mennyiség. Csuz, (Reuma) kőszvény és borbajok stb ellen. Fürdő- és ivógyógyász. Szobákból a fürdőben vezető zárt folyosók állandóan fűtve vannak, bármily időben meghülés veszélye nélkül lehet a kurát használni.

Elsőrendű ellátás, reggeli, ebéd, vacsora, szoba, fűtés, világítás és fürdés naponta 7 kor.

Vasut állomás, posta, távirda, interurban telefon a fürdő telepen.

Pospektust ingyen küld

az Igazgatóság.

Vigyázz! Kékre festett kirakat. Vigyázz!  
**Megkezdődött**  
**a nagy karácsonyi vásár!**

Siessen mindenki kibasználni az alkalmat, mert csak december 31-ig tart a vásár, ez idő alatt meglepő olcsó rakban kerülnek eladásra: Karácsonyi és Ujévi ajándékokul.

Szép barchetek . . . 20 krtól.  
 Gyönyörű flanelek . . . 25 „  
 120 cm. div. szövetek 36 „  
 120 „ „ „ 68 „  
 120 „ angol „ 68 „  
 120 „ sima „ 55 „  
 120 „ „ „ 86 „  
 110 „ „ „ 96 „ 3 frtig.  
 Remek selyem blouzek . . . 2.50 től  
 Elegáns selyem schálak . . . 1.—  
 Selymek óriási választékban.  
 Flanel és Barchet alsó ruhák.  
 Elegáns posztó aljak 3 50.  
 Szörme boák és paplanok.

**Tömérdék maradék minden áron!**  
**Molnár V. J. és Társa fiókja**  
 Kossuth és Batthány-u sarok  
 színházzal szemben.

Csak akkor valódi,  
 ha a háromszögű palack az  
 itt levő szalaggal (vörös s  
 fekete nyomás sárga papíron)  
 van elzárva.



Utánzások törvényileg tiltatnak.

Eddig felülmulhatatlan.

**Maager W.**

valódi tisztított



**májolaj**

törvénytiszteleg védett csomagolásban.

Sárga . . . . . üvegenként K 2.—  
 Fehér . . . . . „ K 3.—

**Maager Vilmostól Bécsben.**

1869. óta Ausztria Magyarország birodalmában általánosan bevezetve.

A t. tanárok és orvos urak által előszeretettel rendeltetik.

Kapható a legtöbb gyógyszerárakban és gyógyáru kereskedésekben.

Főraktár és főelárugítás az osztr. magyar monarchia részére

**MAAGER W. Wien.**

III/3., Heumarkt 8.

**Alapított 1893. évben.**

# Halmágyi Sámuel

női és leány felöltök legnagyobb áruháza Piac-u., a főpostával szemben.

**Oszi és téli árjegyzék kivonata:**

**Női felöltök téli**  
**6.50-től.**

**Blousok.**

**Női felöltő szines angol**  
**4.50-től.**

**Aljak.**

**Női felöltök téli hosszú**  
**11.50-től.**

**Bársony női felöltő** fekete és barna  
**12.50-től.**

**Pongyolák.**

**Plüsch felöltök**  
**11.50-től.**

**Costümök.**

**Szörme felöltök**  
**17.50-től.**

**Gyermek köpeny**  
**4.50-től.**

**Bundák.**

**Mosó blousok,**  
**2.50-től.**

**Színházi felöltök.**

**Leány felöltök**  
**7.50-től.**

Plüsch, bársony, asztrachán, persianer, sealskin felöltök.

Eredeti párisi és berlini modellek karmantyuk és boák.

**Szolid olcsó árak.**

**Előzékeny, pontos kiszolgálás.**

**Kereskedők és Iparosok**

figyelmét felhívom hirdetésemre a midőn villanyerőre berendezett gépreselő vágó és köszörülde műhelyemet ajánlom a legtekélyesebb munkák gyors és jutányos kiszolgálásáért. Tisztelettel Csukás Lajos Debrecen Veselényi tér régi mázsház.

Petroleu

5 l

1 liter há  
 1 liter sz  
 1 liter es  
 1 liter am  
 a le

Blum

festék  
 Volt Tere

Legbl

Fáy-f

Szépít, fát  
 máffoltok,  
 talansági  
 való

Illatsz

1-2

Ugyanesek  
 és külföldi  
 pipere cik  
 szere

Grósz

DEBREC

.Ar

Telefon s

Az ő

ujdo

Divatost  
 blouokra  
 kis és na  
 szövött é  
 flanelek,  
 gyermek  
 ruhákban  
 szövetek  
 beszeresz

Nác

divat-, v

Piac-utcz

üz

Piaoz  
 iele r  
 nagy u  
 nagy  
 együtt  
 miatt

bé

E  
 védi in

**Petroleum házhoz szállítva**

5 literes kannákban:

- 1 liter háztartási . . . . . 28 fillér
- 1 liter szalon . . . . . 32 "
- 1 liter csillár . . . . . 36 "
- 1 liter amerikai csillár olaj 40 "

a legpontosabban eszközl

**Blumberger Gyula**

festék és petroleum kereskedő.

Volt Tétel-téle üzlet Hatvan-u. 13. sz.  
Telefon 621.

Legbiztosabb szépítőszert a

**Fáy-féle Arcz-Crém**

hatása csodás!

Szépít, fiatalít! Legkitünőbb szer szeplő, májfoltok, pattanások és az arczbőr tisztátalanságai ellen. Egy tégely 1 kor. hozzá való „Fáy” szappan 1 korona.

**Illatszerek minden illatban**

1-2-3 koronás üvegje.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel és külföldi gyógyszer különlegességeknek, pipere cikkeknek és hasonszerűi gyógy szereknek. Kapható a készítő

**Grósz Nagy Ferencz**

gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-utca 3. sz.

„Arany egyszervu” gyógyszer-tár.

Telefon sz. 496. Telefon sz. 496

**Az őszi és téli idény  
ujdonságai megérkeztek.**

Divatós sima és mintás női ruha és egyes bluzokra való szövetek, gyapju delainok, kis és nagy gyapju kendők, szines mosó szövet és nyomott mintás barchetek, flanelek, nagy választék női-, férfi- és gyermek harisnyákban, téli tricó, alsó ruhákban. Gyász ruhákra fekete gyapju szövetek és mosó árú nagyválasztékban beszerezhetők olcsó szabott árak mellett.

**Nádudvary Lajos**

divat-, vászon-, kézmű- és rövidárú raktárban

Piacz-utca 28. szám, a Nagy-főzsde mellett.

**Kiadó  
üzlethelyiség.**

Piacz utca 72. szám alatti Ganz-éle részvénytársaság által bérelt nagy utcai üzlethelyiség, megfelelő nagy pinczeraktár helyiségekkel együtt a jelenlegi bérlő távozásá miatt 1909. január 1-től kezdődőle

**bérbe adatik.**

Értekezhetni Lukács Emil ügy védi irodájában.

**A legolcsóbb „Czipők” bevásárlási forrása.  
Neumann Testvérek czég**

Telefon 434.

„a Tiszapalotában Piacz-u. 18. szám.”

Telefon 434.

**Rendkívüli alkalom.**

Női borjubőr	czuggos	. . . . .	2.60	↓	Férfi vikszosbőr	sima	. . . . .	2.75
"	fűzős	. . . . .	2.60	↓	"	borjubőr	betétes	3.--
"	Chevröbőr	czuggos	3.75	↓	"	Bergst	. . . . .	3.50
"	"	fűzős	3.75	↓	"	Chevröbőr	czuggos	4.50
"	"	gombos	4.--	↓	"	Bergst	. . . . .	4.50
"	Boxbőr	czuggos	4.--	↓	"	Boxbőr	czuggos	4.50
"	"	fűzős	4.--	↓	"	Bergst	. . . . .	4.50
"	"	gombos	4.25	↓	"	Fiú borjubőr	czuggos és bergst	2.50

Gyermek borjubőr faszeges 1 frt. 40-tól és leány 1 frt. 80-tól feljebb. Kalapok, sapkák, fehérneműek és nyakkendők csodálatos olcsón. Erős fiú és férfi Csizmák nagy választékban és olcsón kaphatók.

**Legolcsóbb  
férfi ruha**

bevásárlási forrás

**Günfeld Adolf és Társánál**

Debreczen, a kistemplom mellett.

**Hirdetmény.**

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy Debreczenben a vasút-állomás közelében levő

**Hungária henger malmot**

(ezelőtt Barcsay malom)

teljeseleg újból rendeztem be, a legújabb őrlőgépekkel és azt december 1 én üzembe hozom.

Tekintve hogy a mai kor legújabb hajtó gépét **Diessel motort** szereltem fel, — abban a helyzetben vagyok, hogy malmom fennakadás nélkül éjjel és nappal gyorsan fog őrlőhenni

A magam részéről pedig a legbecsületesebben és legjobb kiszolgálásról előre is biztosítom, úgy az őrlető, mint a tisztet vásárló közönséget.

A malomban kiesinyben is előrusított a legolcsóbb napi áron **finom és kenyérlisztet, darát, korpát köles és árpakását**, saját készítményeimet,

Egy próba érles mindenképpen meg fog győzödtetni fenti állításom valóságáról.

Mag megjegyzem a t. vidéki közönség részére istálló és kocsi-zin áll rendelkezésre, a t. helyeeli őrlők részére pedig új **nagyraktárak beraktározások** céljaira szolgálnak.

Midőn a nagyérdemű közönség figyelmét erre felhívom, — maradok kiváló tisztelettel

**Hungária Hengermalom, Homokkert.  
Sándor Ferencz.**

Tisztelettel értesitem, hogy helyben a **Hatvan-utca 7. szám alatt** a Bészlerházban (az Áron Malom és Tarsa volt italméresi helyiségében törvényszékiileg béjegyzett czég alatt

**liszt-, korpa-, főzelék-, fűszer- és anyagáru-kereskedést**

nyitottam.

Raktáron tartok dus választékban fűszer, főzelék, déligyömböcs és anyagárukat, amelyeket a legjobb minőségben és a legjutányosabban tocsájtom t. vevőim rendelkezésére.

Különösen felhívom b. figyelmét a legkitünőbbnek elismert **szitált rozs, kétszeres és henger kenyér lisztjeimre**, amelyek kizárólag csakis nálam szerezhetők be.

Szolid és pontos kiszolgálásról, biztosítva vagyok beeres pártfogását kérve Kávékban, Teában állandó nagy raktár.

Kiváló tisztelettel

**Pollák Zsigmond**

Debreczen, Hatvan-u. 7. Telefon 652.

## Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből azedett minden szó 8 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők. — Vidéki tudakozásnál tessék választéket csatolni.

**Vigyázzon!** Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádógos-u. 4. sz.

**Kiadó lakás** Arany János-u. 11. a főtér közelében egy szép 2 szobából és mellékhelyiségekből álló urilak január 1-től o'csón kiadó.

**Eladó vaspénzszekrény.** Egy álló íróasztal alakú Wertheim szekrény igen jó karban eladó. Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

**Könnnyű** mellékeresetre tehetnek szert kik különböző tárgyak részlet eladásaival óhajtanak foglalkozni. Czim a kiadóba.

**Kereskedelmi** végzett leány, ki a magyar és nemet levelezésben tökéletes jártassággal bír, ugyszintén a könyvelést érti állandó alkalmazást kap Walner Sámuel tojáskereskedésébe Csapó-u. 27.

**Kiadó lakás** a Piszchoz közel 4 szoba és alkoven gáz lüstrellel, és hozzátartozó zekáival együtt május 1 re. Czim a kiadóhivatalban.

**50.000 drb. ritka külföldi bélyegből** válogathat fél és negyed áron a Harmathy antiquariumban fűvészkert-utca 14. szám.

## Állandóan friss érkezés!

### Földvári L.

debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat Kossuth u. 1.



Villamos világítást, erőátvitelt, telefonok, villámhárítók, villamoscsengők berendezését, javítását, évi jókarban tartását egy helyben, mint vidéken legjutányosabban eszközöl.

**Levélbélyegek.** Remek levélbélyegek, 15 000 különféle, valódiságot kezelek, kifogástalan, ugyszintén levelezőlapok, kívánatra választékot küldök, 50-70 százalékkal olcsóbb mint más árjegyzékben. **A. Weisz** levélbélyeg kereskedés Wien I. Adiergasse 8. (Londonban fiók) bevásárlás.

**Varrodák,** üzlettulajdonosok és szülők figyelmébe ajánlom teljesen új modern divatu, gőzüzemű, **Pliszszérozó** és **guverrirozó** intézetemet, **Ampirokat,** gyermek ruhákat, szoknyákat, toilettedrokat ocsón, gyorsan, szépen készítek. Vidéki megrendeléseket azonnal elintézek Iktódy Jánosné Csapó utca 63.

### Pénz kölcsönt

4-5% minden nagyságban eseti, jótállónélkül adós levélre, váltóra, fekvőségre, stb. részletfizetésre is ad **A. Antrop,** Berlin N. O. 18. Válaszbélyeg.

**Száz mázsa** gazdasági czélokra alkalmas krumpli eladó. Gólya-utca 17

**Kopirprés** megvételre kerestetik a kiadóhivatalban.

**Kitünően** képesített, kitűnő gyakorlatu tanító megánórákat ad, vizsgákra kitünően előkészít felelősség mellett. Czim a kiadóhivatalban.

**Jó csaladból** való a középiskola alsóbb osztályába járó tanuló intelligens izr. családnál teljes ellátásra felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

**Egy jóházból** való asztalos tanuló felvétetik Késes utca 6. sz. alatt.

**Eladó ház** Erzsébet ut 12. sz. ház eladó. Ertekezhetni ugyanott a tulajdonossal.

**Vidéken** egy jó forgalmu fűszer üzlet keres mai joggal és dohány engedéllyel, kényelmes lakással térbeadó. Czim a kiadóhivatalban.

**Kereskedők,** pénzintézetek, iparosok üzlethelyiségek a kiváló kívánságának megfelelőleg a legmodernebbül átalakítva villany vagy gázzal felszerelve a Csapó-utca 19. szám alatt (Knol há.) tehát a legforgalmasabb piacon a legnagyobb választékban kiadók. Ertekezni lehet mind n nap délután fél 5 től 6-ig a tulajdonossal Péterfia 68. I. emelet.

**Borezet** kitűnő, jó házilag készített eladó literenként. Czim a kiadóba.

**Pénztáros** gyakorlott felvétetik a Harmathy antiquariumba Fűvészkert u. 14.

**Intelligens** izraelita családnál szép butorozott szoba kiadó, esetleg teljes ellátással igen olcsó árért. Czim a kiadóhivatalban.

A debreczeni izr. hitközség előjáróságától.

529/1908. sz.

## Pályázat iskolatervekre.

A debreczeni izr. hitközség által a Deák Ferencz utcai izr. templom kerti telkén építendő

### négy osztályu iskolahelyiség

tervének és költségvetésének elkészítésére ezennel pályázat hirdetik.

Az iskolaépület minden oldalról szabadon álló pavillonszerű földszintes, vagy emeletes, a tantermeken kívül a szükséges mellékhelyiségeket is magába foglaló építmény legyen.

A kiviteire elfogadott terv 200 koronával díjazatik. A pályanyertes tervező esetleg az építés vezetéssel és egyéb munkai teendők végzésével megbízni fog mely munkalatok későbbi költségnök megállapodás szerint fognak díjaztatni.

A szükséges helyiségekre vonatkozó felvilágosítások a hitközségi irodában (József kr. herceg-u. 26.) szerezhetők be.

A jelgével ellátott pályatervek legkésőbb **1908. évi decemberben hó 31-ig** alaurott előjárósághoz benyújtandók.

Debreczen, 1908. nov. 29-én.

A debreczeni izr. hitközség előjárósága:

**Dr. Balkányi Miklós,**  
elnök.

**Burger J. József,**  
jegyző

## 150000 korona vagyonnal

biro hajadon,

földbirtokos leánya, 21 éves férjet keres. Azonkívül még több száz vagyonos parthie előjegyzésben ugy nogy minden igénynek bármikor megfelelhetünk. Forduljon minden házasanandó **Schlesinger** céghez, Berlin 18.

Minden reggel 8 órakor friss pörkölésű  
**Melange-kávé**

(györgy, kuba, mocca, portoricó fajok)

kapható

**DEUTSCH-nál**

Piacz utca 38 Hatvan-utca 9.

## Központi droguéria

Piacz-utca városház

a napokban már megnyílik

ahol valódi angol és francia

## illatszerek

(kimérve dekaszámra is.)

Gyógy és pipere szappanok.

Szobailatosítók.

Kéz és körömápolási cikkek.

Árcz- és kéz kenőcsök és krémek.

Manicur, parfüm és fésű

## Casetták

(igen alkalmas női ajándék tárgyak.)

**Köröm reszelők, ollók, polissolrok, pasták, fényesítő szerek. — Divatfésűk. Hajfésűk. Hajtűk. Haj-, fog- és köröm kefék.**

Mindennemű

**Pipere és higienicus cikkek.**

Ugyszintén legfinomabb Rumok, theák, cognacok stb. legolcsóbban kaphatók.

## Dr. László Endre

ügyvédi irodáját

## Hajduszoboszlón

## megnyitotta.

**Mindennemű írásmunkák, másolások, sokszorosítások**

egy vagy több példányban nagyon szép kivitelben és gyorsan készíttetnek el a Nagy Lajos Csapó-u. 13 szám alatt levő irodájának írógépén.

339/1908. vrs.

**Pályázati hirdetmény.**

Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottságának folyó 1908. évi december hó 17. napján tartandó tisztújító közgyűlésén a városi tisztikar azon tagjainak állásai, akiknek 6 évre terjedő megbízatása az 1886. XXI. t. cz. 79. §-a rendelkezései szerint folyó évi decemcer hó 31-ik napján lejár, e naptól számítandó további hat éves időszakra választás útján fognak betöltetni

Ezek a tisztviselői állások a következők:

1. Polgármesteri állás évi fizetése 7000 kor. lakbér 1000 kor. Egyébb javadalmazás 1000 kor. szem. pótlék.
2. Főjegyző állás 4400 kor. lakbér 800 kor.
3. I. Tanácsnok, mint árvaszéki elnöki állás évi fizetes 4000 kor. lakbér 600 korona.
4. II. Tanácsnoki állás évi fizetése 4000 kor. lakbér 600 kor.
5. III. Tanácsnoki állás évi fizetése 4000 kor. lakbér 600 kor.
6. IV. Tanácsnoki állás évi fizetése 4000 kor. lakbér 600 kor.
7. V. Tanácsnoki állás évi fizetése 4000 kor. lakbér 600 kor.
8. VI. Tanácsnoki állás évi fizetése 4000 kor. lakbér 600 kor.
9. VII. Tanácsnoki állás évi fizetése 4000 kor. lakbér 600 kor.
10. Főügyészi állás évi fizetése 4000 kor. lakbér 600 kor. Egyébb javadalmazás 1000 kor. irodai átalány.
11. Alügyészi állás évi fizetése 2000 kor. lakbér 400 kor.
12. I-ső aljegyzői állás évi fizetés 2600 kor. lakbér 400 kor.
13. II-od aljegyzői állás évi fizetés 2400 kor. lakbér 400 kor.
14. III-ad aljegyzői állás évi fizetése 2200 kor. lakbér 400 kor.
15. IV-ik aljegyzői állás évi fizetése 2200 kor. lakbér 400 kor.
16. I. árvaszék' ülnöki állás évi fizetése 2800 kor. lakbér 500 kor. Egyébb javadalmazás 800 kor. működési pótlék.
17. II. árvaszéki ülnöki állás évi fizetése 2800 kor. lakbér 500 kor. Egyéb javadalmazás 800 kor. működési pótlék.
18. Közgyámi állás 2200 kor. lakbér 400 kor.
19. Mátai biztosi állás évi fizetése 1600 kor. Egyéb javadalmazás természetben lakás és 600 kor. lótarási atalány.
20. Házipénztárnoki állás évi fizetése 2800 kor. lakbér 500 kor.
21. Gyámpénztárnoki állás évi fizetése 2200 kor. lakbér 500 kor.
22. Adópénztárnoki állás évi fizetése 2400 kor. lakbér 500 kor.

Hasonlóképp választással lesznek ugyanakkor betöltendők a segéd és kezelő személyzet létszámában választással életfogytiglan betöltve lévő állások közül azok, amelyek a tisztújítás folyamán más állásokra való megválasztás által megüresednek.

Felhívom azokat, kik a felsorolt, vagy utóbb említett állásokra pályázni kívánnak, hogy elméleti és gya korlati képzettségüket igazoló okmányokkal kellően felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám mint a kijelölt választmány elnökéhez folyó évi december hó 12-ik napjának délutáni 5 órájáig nyujtsák be.

Együttal figyelmeztetem a pályázókat a következőkre.

1. A polgármesteri, fő és aljegyzői állásokra pályázók az 1883. I. tcz. 5. §-ának VI. pontja szerint az eme törvényzikk 3. §-ában meghatározott elméleti képzettséget, a tiszt fő és alügyészi, valamint az árvaszéki elnöki és ülnöki állásokra pályázók az idézett t. cz. 4. §-ának VIII. pontjában megállapított képzettséget tartoznak kimutatni. A házi gyám és adópénztárnokra nézve az idézett t. cz. 18. §-ában, az üresedésbe jöhető segéd és kezelő személyzet létszámában sorozott állásokra vonatkozólag pedig szintén az idézett törvényzikk 19. §-ában megszabott képzettség kimutatása kívántatik.

Azokra nézve, kik a fentebb felsorolt minősítést kimutatni nem képesek, de az 1893. I. t. cz. hatályba léptekor már szolgálatban voltak eme t. cz. 34. §-ának rendelkezései az irányadók.

A város szolgálatában levő és jelenlegi állásukra pályázók minősítésük igazolására nem köteleztetnek.

2. A pénztárnokok a város szerv. szab. 115. 143. és 145. §§-ai szerint két évi fizetésüknek megfelelő tiszti óvadékot tartoznak letenni.

3. A jelenleg érvényben levő városi szervezeti szabályzatban megállapított fizetéseket a törvényhatósági az új szervezeti szabályzatban — mely jelenleg a m. kir. Belügyminiszterium felülbirálása alatt áll — újból rendezte, azokat emelte, de a törvényhatóságnak ezen rendelkezése még nem jogerős.

Belügyminiszteri jóváhagyás esetén a megválasztott tisztviselők és alkalmazottak a jogerősen megállapítandó új fizetésekre tarthatnak igényt.

Debreczen, 1908. november hó 26. napján.

**Veszprémy Zoltán főispán,**

**Legjobb a Békési Róza „Csikós” szinszappana.**

Nagybányai  
Bajuszpedra

**Szép a bajusz**

a háras

**HAJDUSÁGI PEDRO-VAL.**



Elismert legjobb különlegesség a bajusz növesztésére és ápolására, mely meg nem avasodó zairmentes növényi balzsamos anyagokból készül.

**Hatása gyors és biztos**  
Törvényesen védés.

1 doboz 50 fillér, postán csak 8 doboz küldetik 2 kor. 15 fillér, bérmentes utánvétellel.

Egyedüli készítő

**Grósz Nagy Ferencz**

gyógyezékes.

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszárny” gyógyszertár.

Telefon 496 sz. Telefon 496 sz.

**LÁSZLÓ ZSIGMOND**  
**állatorvosi-rendelő**

irodája

nagy és kis állatok részére  
**Csapó-utca 30. sz.**

Telefon 558. szám.

**Vaskályhák**

köszénfűtésre és fafűtésre.  
**Takarék-tűzhelyek.**  
**Francia konyhák**

nagy raktára

**Sesztina Lajos**

vaskereskedésében Piaoz-u. 23.

**Legolcsóbb bevásárlási forrás.**

**Zavatzky Leó**

Debreczen, Piaoz-utca 16 sz.

Bika szállodával szemben.

**Női blousok és gyermek ruhák**

nagy választékban.

Női, férfi és gyermek alsó trico ruhák, harisnyák, keztük, női és gyermek kötének, gallérok, nyakkendők, csipkék szallagok, Női-, férfi, és gyermek fehérművek.

Olcso árak! Művirágok! Pontos kiszolgálás!

**Kereskedők**      **Vendéglősök**      **Kávésok**      **Czukrászok**  
és a nagyérdemű közönség figyelmébe ajánlom

**tojás nagykereskedésemet.**  
**Raktár és iroda: Debreczen, Csapó-u. 27. sz. Az udvarban.**

Mindenkor kapható kizárólag elsőrendű tea, főző és meszes tojások, válogatott tojások, melyeknek jóságáért a felelősséget elvállalom.

Szolid, pontos és a legolcsóbb kiszolgálásról, hogy mindenki meggyőződjön a n. é. közönség, sziveskedjék egy próbarendelést nálam eszközölni, a midőn megfog győződni, hogy nálam olcsóbban vásárolhat mint a Piaczon.

Szives pártfogást kérve, maradtam tisztelettel

Nagyobb megrendeléseket házhoz szállítok.

**WALTNER SÁMUEL**  
tojás nagykereskedő

A Debreczeni trágyagyár r. trsg által forgalomba hozott

**Tőzeg-, fekál trágyával trágyázott szőlők holdanként.**  
**Az idén 70-90 hektoliter must termést hoztak.**

Megrendelések

**Debreczeni trágyagyár irodájához**

Debreczen, Sas-utoza 3. intézendők.

Telefon szám 577.

Telefon szám 577.

Bátorkodom a n. é. közönség tudomására hozni, hogy sikerült egy olyan művezetőt megnyernem salonom részére, ki a nagyobb külföldi salonokban nyert ismeretése és szaktudása folytán a legkényesebb ízlés és munka kivitelét biztosítja.

Amiért is kérem a n. é. közönség szives pártfogását

**Vanger Sándor Batthyányi-utca I.**  
**Párisi mintára berendezett női-divat salon**

Készít a legelőnyösebb árak mellett: alkalmi és menyasszonyi Toilettek, szörme felöltők, oostü-  
mök, színházi belépők stb.

Telefon 216.

Gyászruhákat a legrövidebb idő alatt.

Telefon 216.



**Linoleum Gyári Raktár**  
**Haas Lipót Debreczen, Piacz-u. 49.**  
**Különleges gyári raktár**

**Linoleum, bőr és viaszos vászon.**

Debreczen, Piacz-utca 49. sz.

**Az országban 18 raktár.**

Az őszi idényre ajánlom orosz gyártmányu sárczipőim, valamint vízmentes esőköpenyeimet, melyeket legolcsóbban, csak is e különleges áruházban szerezhethet be a tisztelt vevő közönség.

Telefon 644. szám.